

การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข
โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี
The Evaluation of The Project of White School Free from Drug and Vices
for Anubanmaung Uthaithani School

สมาพร ลิ้มยรัตน์*

Samaporn Leepairat

Received: February 24, 2020 Revised: April 4, 2020 Accepted: April 4, 2020

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี มีวัตถุประสงค์ย่อย 1) เพื่อประเมินบริบทของการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข 2) เพื่อประเมินปัจจัยในการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข 3) เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข 4) เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข กลุ่มตัวอย่างในการที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครู จำนวน 53 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน นักเรียน จำนวน 523 คน และเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 50 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 639 คน โดยในการสุ่มแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามประเมินโครงการมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมิน พบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบท มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น มีความเหมาะสมในระดับมาก 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 4) ผลการประเมินด้านผลผลิต ได้แก่ 4.1) ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ พบว่า ผลการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์ 5 มาตรการ โครงการห้องเรียนสีขาว โครงการโรงเรียนปลอดบุหรี่ โครงการขยายผลสู่สถานศึกษาเครือข่าย มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก 4.2) ผลการประเมินพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงต่อยาเสพติดและอบายมุขของนักเรียน

* โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1
Anubanmaung Uthaithani School, Uthai Thani Primary Educational Service Area Office 1

อยู่ในระดับมากที่สุด และ 4.3) ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี พบว่า มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการ ได้แก่ การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาการเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขของนักเรียน เช่นการติดเกม การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความครอบคลุม การวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนรายบุคคลที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาในระดับบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง ในการร่วมป้องกัน และแก้ไขยาเสพติดทั้งในสถานศึกษา และรอบสถานศึกษา

คำสำคัญ (Keywords): การประเมินโครงการ; โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยจากยาเสพติด; อบายมุข

Abstract

The purposes of this research was to evaluate of The project of white school free from drug and vices for Anubanmaung Uthathani school with the following objectives: 1) to evaluate the context of the project of white school free from drug and vices, 2) to evaluate the input of the project of white school free from drug and vices, 3) to evaluate the process of The project of white school free from drug and vices, and 4) to evaluate the produce of The project of white school free from drug and vices. The samples used in the study were 53 teachers, 13 basic education committee members, 523 students, and 50 parents from parents network, totaling 639 people in specific sampling and stratified random sampling. The tools used to collect data in this evaluation was a project evaluation questionnaire with the characteristics of a rating scale of 5 levels, analyzed by means of mean, and standard deviation. The results of this research were as follows: 1) evaluation of the context was as a highest level. 2) The evaluation of the input was as a high level. 3) The evaluation of the process was as a highest level. 4) The evaluation of the produce were 4.1) The achievement of the project found that the 5 strategies, the white classroom project , Non-smoking school , Expansion to network education institutions project were at a high level. 4.2) the evaluation of the risk prevention

behavior for drugs and vice of the students was at a highest level And 4.3) the evaluation of the satisfaction assessment with the operation of the the project of white school free from drug and vices found that they were satisfied were at the highest level. Operational recommendations are: establishing a partnership between the school and parents to solve the problem of student involvement such as addicted to games, developing a comprehensive care system for students, analyzing of individual student problems leading to effective problem solving at the individual level, and collaborating from various departments seriously in joint prevention and fixing drugs both in education institutions and around the school.

Keywords: Project Evaluation; The project of white school free from drug; vices.

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันยาเสพติดและอบายมุขเป็นปัญหาสำคัญของทุกประเทศทั่วโลก ให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปราม และเป็นปัญหาที่สำคัญระดับชาติซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลกระทบต่อทุกด้าน ปัจจุบันนี้สิ่งเสพติดและอบายมุข นับว่าเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ เพราะล้วนเป็นบ่อเกิดของปัญหาอื่น ๆ หลายด้าน ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาสำคัญในการพัฒนาประเทศได้ ประกอบกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต เกิดความซับซ้อนมากขึ้น ปัญหายาเสพติดและอบายมุขจึงแพร่กระจายเข้าสู่ชุมชนอย่างรวดเร็ว เป็นเรื่องยากที่จะปราบปรามให้หมดสิ้นไป นอกจากนี้ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาความมั่นคงปลอดภัยของมนุษยชาติ (Human security) และยาเสพติด เป็นตัวการที่สำคัญในการบ่อนทำลายกำลังทรัพยากรบุคคลของชาติ ความรุนแรงของสถานการณ์ยาเสพติดจะเป็น ตัวแปรที่สำคัญให้มีการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทุกรัฐบาลที่ผ่านให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับที่สูงมาก โดยการ กำหนดเป็นวาระแห่งชาติ (National agenda) การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเพื่อประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม (Protective regulatory policy) โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ยึดหลักผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้อง ได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคมโดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อหาทางป้องกันและแก้ปัญหาร่วมกัน สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2558 – 2562 ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกกลุ่มที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับ

ยาเสพติด ป้องกันครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา สถานประกอบการ และสังคมให้ปลอดภัยจากยาเสพติด รวมทั้งสร้างพลัง ความเข้มแข็ง และ ความยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2558: 1) โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเสพติดและอบายมุขที่พบในปัจจุบันนั้น มีการแพร่ระบาดเข้าสู่กลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งถือเป็นอนาคตของชาติเพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยกำลังศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน และสถานศึกษาต่าง ๆ ยาเสพติดในสถานศึกษาจึงแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว รุนแรงมากขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงและในวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด รู้จักวิธีปฏิเสธหลีกเลี่ยงยาเสพติด และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมัวอยู่กับยาเสพติดและอบายมุข ตลอดจนดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาที่ไป เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงได้กำหนดนโยบายให้ผู้บริหารองค์กรหลัก หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 4) โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 เป็นโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ได้มีการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติด และอบายมุข ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 เป็นต้นมา ซึ่งได้ดำเนินงานตามแนวทางแนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข ประกอบด้วยการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ 5 มาตรการ ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ และกลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ คือ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย และ 2 ไม่ คือ ไม่ปกปิดข้อมูลและ ไม่ไล่ผู้เรียนออก

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติด และอบายมุข มาอย่างต่อเนื่อง และได้รายงานผลการดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติด และอบายมุข ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด และได้รับผลงานดีเด่น ในขณะเดียวกันผู้วิจัยมีแนวคิดว่า ในการบริหารโครงการดังกล่าวต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ด้วยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว การวิวัฒนาการที่จะทำให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงความเสี่ยงทั้งยาเสพติด และอบายมุข ตลอดจนการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความหลากหลายทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเลี้ยงดู และสิ่งแวดล้อม จึงมีความสนใจที่จะประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข ระหว่างปีการศึกษา 2561 – 2562 ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด มีปัญหา

อุปสรรคในการดำเนินงานอย่างไร และมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการอย่างไร เพื่อนำข้อมูลจากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการดำเนินโครงการต่อไป และเพื่อให้ผลการประเมิน ครบถ้วนมีความเที่ยงตรงเป็นระบบ ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้รูปแบบจำลองชิป (CIPP Model) เป็นกรอบแนวคิดในการประเมิน ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าจะได้ ข้อค้นพบอันเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อประเมินบริบทของการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข
2. เพื่อประเมินปัจจัยในการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข
3. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. **รูปแบบการประเมิน** การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานีครั้งนี้ ประยุกต์ใช้เป็นรูปแบบในการประเมินโครงการ โดยนำรูปแบบจำลอง ชิป (CIPP Model) มาประยุกต์ใช้ในการวิจัยประเมิน ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินด้านสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น(Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ (Output Evaluation)

2. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

2.1 ประชากร ประกอบด้วย ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการผู้ปกครองเครือข่าย และนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ในปีการศึกษา 2562 จำแนกเป็นครูจำนวน 55 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 15 คน เครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 50 คน และนักเรียนจำนวน 1,433 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,572 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการผู้ปกครองเครือข่าย และนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 629 คน จำแนก ได้ดังนี้

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 53 คน โดยการเลือกอย่างเจาะจงจากครูที่ไม่ใช่ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการโรงเรียน เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนร่วมรับรู้และตัดสินใจในทุกขั้นตอนและมีความเกี่ยวข้องโดยตรง

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่บุคลากรในโรงเรียน จำนวน 13 คน เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนร่วมรับรู้และตัดสินใจในทุกขั้นตอนและเป็นบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายบัญญัติ

2.2.3 กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 50 คน โดยใช้กลุ่มประชากรทั้งหมด เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนร่วมรับรู้ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

2.2.4 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 523 คน เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนร่วมในผลที่เกิดขึ้นจากโครงการและมีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะตอบแบบประเมินได้

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย 5 ฉบับ ดังนี้

1. แบบสอบถามเพื่อการประเมินบริบทของโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด และอบายมุข
2. แบบสอบถามเพื่อการประเมินปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข
3. แบบสอบถามเพื่อการประเมินกระบวนการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข
4. แบบสอบถามเพื่อการประเมินผลผลิตของโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด และอบายมุข ได้แก่

4.1 แบบสอบถามเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ด้านการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์ 5 มาตรการ โครงการห้องเรียนสีขาว โครงการโรงเรียนปลอดภัย โครงการขยายผลสู่สถานศึกษาเครือข่าย และผลการประเมินตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินในครั้งนี้ มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือขึ้นเอง เสนอ

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 1 ได้เท่ากับ 0.89 ฉบับที่ 2 ได้เท่ากับ 0.85 ฉบับที่ 3 ได้เท่ากับ 0.84 แบบสอบถามฉบับที่ 4 ได้ค่าเท่ากับ 0.87 ฉบับที่ 5 ได้เท่ากับ 0.92 และฉบับที่ 6 ได้เท่ากับ 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ ผู้ประเมินได้ประชุมครูทั้งโรงเรียน ในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เพื่อชี้แจงการดำเนินโครงการ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากครู เพื่อประเมินความเหมาะสมของบริบท และปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการ

ช่วงที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการ ผู้ประเมินได้ประชุมครูทั้งโรงเรียน ในช่วงก่อนปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากครู เพื่อประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินโครงการ

ช่วงที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังเสร็จสิ้นโครงการ

1. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ผลการดำเนินงาน 5 ยุทธศาสตร์ โครงการห้องเรียนสีขาว โครงการโรงเรียนปลอดภัย โครงการขยายผลสู่สถานศึกษาเครือข่าย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากครู

2. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดและอบายมุข เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากนักเรียน

3. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจมีต่อการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขของนักเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง

การเก็บวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการประเมินด้านบริบท ของการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$,

S.D.= .53) และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ เรื่อง การนำนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด อบรมครูของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการดำเนินโครงการ ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องระบบข้อมูลสารสนเทศ ที่จำเป็นต่อการดำเนินโครงการ

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ของการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= .49) และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องครูมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ สถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องความเพียงพอของงบประมาณในการดำเนินโครงการ

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D.= .43) และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่อง มีการวางแผนดำเนินโครงการ อย่างเป็นระบบ ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่อง มีการนำข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการดำเนินโครงการ

4. ผลการประเมินผลผลิต โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี

4.1 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินกิจกรรมของโครงการ พบว่า ผลการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์ 5 มาตรการโครงการห้องเรียนสีขาว โครงการโรงเรียนปลอดภัย โครงการขยายผลสู่สถานศึกษาเครือข่าย มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= .49) และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่อง โครงการห้องเรียนสีขาว ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่อง การดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ มาตรการการรักษา

4.2 ผลประเมินพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดและอบายมุข พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= .46) และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องที่มีพฤติกรรมป้องกันสูงสุด และอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การตัดสินใจที่จะปฏิเสธ ถ้าเพื่อนชักชวนให้ลองยาเสพติดหรืออบายมุข ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่อง การร่วมทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่อสังคม

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = .52) และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องที่มีความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ และตัดสินใจกระทำกิจกรรมตามที่นัดและสนใจได้ ส่วนเรื่องที่มีความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องการได้รับการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโครงการ

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินในภาพรวมของการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		การแปลผล	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ	การตัดสินใจผ่านเกณฑ์
1.ด้านบริบท	4.54	.53	มากที่สุด	ผ่าน
2.ด้านปัจจัยเบื้องต้น	4.37	.49	มาก	ผ่าน
3.ด้านกระบวนการ	4.71	.43	มากที่สุด	ผ่าน
4.ด้านผลผลิต				
4.1 ผลสัมฤทธิ์	4.41	.49	มาก	ผ่าน
4.2 ผลการประเมินพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดและอบายมุข	4.51	.46	มากที่สุด	ผ่าน
4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจ	4.65	.52	มากที่สุด	ผ่าน
ภาพรวม	4.54	.47	มากที่สุด	ผ่าน

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุข ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านกระบวนการ รองลงมาคือ ด้านผลผลิต (ผลการประเมินความพึงพอใจ) ด้านบริบท ด้านผลผลิต (ผลสัมฤทธิ์) และผลการประเมินต่ำสุด ได้แก่ ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ได้แก่ การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาการเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขของนักเรียน เช่นการติดเกม การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความครอบคลุม การวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนรายบุคคลที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาระดับบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง ในการร่วมป้องกัน และแก้ไขยาเสพติดทั้งในสถานศึกษา และรอบสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการศึกษา สามารถอภิปรายผล ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท ของการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี เกิดมาจากหลักการ และเหตุผล ตลอดจนความจำเป็นที่ต้องดำเนินการโครงการ ตลอดจนมีเป้าหมายของโครงการมุ่งความสำคัญไปที่นักเรียน เพื่อให้ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด อบายมุขของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ได้มาใช้ในการดำเนินโครงการ สอดคล้องกับอมรรัตน์ พนัสนาชี, (14 มีนาคม 2562) ที่ได้วิจัยเรื่อง รายงานประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โรงเรียนบ้านบึงลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด, และสอดคล้องกับวิเชียร ชูติมาสกุล, (14 มีนาคม 2562) ที่ได้วิจัยเรื่อง รายงานประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โรงเรียนชินโรสวิทยาลัย พบว่า ผลการประเมินด้านบริบทวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของโรงเรียนชินโรสวิทยาลัยอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการประเมินด้านบริบท ของการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี สรุปได้ว่าด้านบริบท มีความเหมาะสมในการดำเนินการโครงการ

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ของการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ครูมีความพร้อมในการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ดำเนินงานโครงการดังกล่าว

มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2454 มีการจัดอบรมครูแกนนำ อย่างต่อเนื่อง มีการถ่ายทอดความรู้ในการดำเนินการผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนรู้ระหว่างสายชั้น และสาระการเรียนรู้ ตลอดจนมีการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการวางแผนงาน การปฏิบัติงาน การติดตามงาน และการสะท้อนผล นอกจากนี้ยังรวมไปถึงมีการเตรียมการวางแผน ด้านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอ สำหรับการดำเนินโครงการ จึงจะประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับอัญญารัตน์ นาเมือง ได้วิจัยเรื่องการประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขการใช้สารเสพติด ในโรงเรียนเทศบาลบ้านเขานิเวศน์ จังหวัดระนอง พบว่า ผลประเมินด้านการนำเข้าสู่โครงการโครงการป้องกันและแก้ไขการใช้สารเสพติด ในโรงเรียนเทศบาลบ้านเขานิเวศน์ จังหวัดระนอง อยู่ในระดับมาก อัญญารัตน์ นาเมือง, 4(2): 51-58.

2. ผลการประเมินด้านกระบวนการ ของการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด เรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่อง มีการวางแผนดำเนินโครงการ อย่างเป็นระบบทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข มาอย่างต่อเนื่อง ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดเชิงระบบ เพื่อพิจารณาส่วนต่าง ๆ ของกระบวนการทำงาน ว่าเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงานเสมอ เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ จะนำผลการประเมินโครงการมาพิจารณาเป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาปรับปรุง ส่งผลให้เป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบมากขึ้น ซึ่งผลการประเมินด้านกระบวนการ สอดคล้องกับวิเชียร ชูติมาสกุล, (14 มีนาคม 2562) ได้วิจัยเรื่อง รายงานประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โรงเรียนชินโรวชิวิทยาลัย พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการในการบริหารงาน และการดำเนินงาน โครงการห้องเรียนสีขาว โครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โครงการดำเนินงานกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และโครงการพัฒนาบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อม มีการบริหารงาน และมีขั้นตอนการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับภาสกร โชคขจิตรสัมพันธ์, (14 มีนาคม 2562) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2560 พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่สูงที่สุดได้แก่ ช่วงเวลาในการดำเนินการ และกิจกรรมการดำเนินการโครงการ

4. ผลการประเมินด้านผลผลิต ของการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนได้แก่

4.1 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินกิจกรรมของโครงการ พบว่า มีผลการประเมิน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มีผลการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ โครงการห้องเรียนสีขาว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินกิจกรรมในโครงการห้องเรียนสีขาวของโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากครูประจำชั้น ในการติดตามควบคุมการดำเนินกิจกรรมห้องเรียนสีขาวของนักเรียน ตลอดจนครูผู้รับผิดชอบโครงการ และฝ่ายบริหารมีการวางแผนการประเมิน และดำเนินการแผนการประเมินอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งการนิเทศติดตามการดำเนินงานของห้องเรียนสีขาวเป็นระยะ เมื่อมีปัญหาระหว่างการดำเนินการ ก็ได้รับการแก้ไขจนสำเร็จ จึงส่งผลให้กิจกรรมห้องเรียนสีขาวประสบความสำเร็จ มีผลการประเมินตามแบบประเมินห้องเรียนสีขาว อยู่ในระดับดีเด่นทุกห้องเรียน สอดคล้องกับปวีณา ครุฑเผือก, 8(1): 209 - 217. ได้วิจัยเรื่องการประเมินโครงการโรงเรียนต้นแบบมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด (OAD) โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ พบว่า ผลผลิตของโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินใน 2 ประเด็นได้แก่ ความสำเร็จของกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเสพติดของนักเรียน ซึ่งความสำเร็จเนื่องมาจากโครงการมีการเตรียมการและวางแผนที่ดี

4.2 ผลการประเมินพฤติกรรมป้องกันยาเสพติด มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ทั้งการจัดการเรียนรู้ ภายในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ตลอดจนการได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการดูแล สอดส่อง และร่วมกันป้องกันและแก้ไข จึงส่งผลให้นักเรียนพฤติกรรมป้องกันยาเสพติด ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ (ศุภกร ชินะเกต, 2553: 124) ที่ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดและนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พบว่า พฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียน อยู่ในระดับมา

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด เรื่องที่มีความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และตัดสินใจกระทำกิจกรรมตามที่ถนัดและสนใจได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมในทุกโครงการให้ความสำคัญ และวางเป้าหมายที่นักเรียน ดังนั้นทุกกิจกรรมจึงกำหนดให้นักเรียนมีส่วนร่วม ทั้งกิจกรรมห้องเรียนสีขาว กิจกรรมตามยุทธศาสตร์ 5 ประการ ซึ่งไม่เพียงแต่นักเรียนที่เป็นแกนนำเท่านั้น นักเรียนทุกคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจกรรมห้องเรียนสีขาวเป็นการตั้งเป้าหมายร่วมกันในระดับห้องเรียน ที่จะทำให้นักเรียนทุกคนมีคุณลักษณะเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข ด้วยกิจกรรมที่มอบหมายให้นักเรียนทำ ทำให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ครูประจำชั้นจึงเป็นผู้

อำนวยความสะดวก ทั้งในการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์จนประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ (Research Suggestions)

1) จากผลการประเมิน พบว่าด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ ถึงแม้จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ในเรื่องระบบข้อมูลสารสนเทศ ที่จำเป็นต่อการดำเนินโครงการมาใช้ในการดำเนินโครงการได้เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงควรศึกษาระบบข้อมูลสารสนเทศ และกำหนดข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ ตลอดจนแหล่งที่มาของข้อมูล ของโครงการเพื่อข้อมูลสารสนเทศมาเป็นข้อพิจารณาในการนำนโยบายมาปฏิบัติ ให้ครอบคลุมการดำเนินงานโครงการมากยิ่งขึ้น

2) จากผลการประเมิน พบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการที่จะดำเนินโครงการ แต่ยังมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับความเหมาะสมด้านอื่นและยังส่งผลต่อผลผลิตของโครงการ ดังนั้นควรมีการกำหนดแนวทางที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดหาและสนับสนุนด้านปัจจัยเบื้องต้นให้ได้อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะเรื่องที่ยังมีความเหมาะสมอยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ ความเพียงพอของงบประมาณในการดำเนินโครงการ

3) จากผลการประเมิน พบว่า ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก และประเด็นที่ต้องพิจารณาได้แก่ การนำข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการดำเนินโครงการ ควรให้นำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เข้ามาใช้ในการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สะท้อนผลการทำงาน เพื่อให้มีการนำข้อเสนอแนะสู่การปรับปรุง และการติดตามงานอย่างต่อเนื่อง

4) จากผลการประเมิน ด้านผลผลิตอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่ต้องพิจารณาได้แก่

การได้รับการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโครงการ ดังนั้นโรงเรียนควรเพิ่มช่องทางในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ของโครงการให้มากขึ้น

5) จากข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข 4 ประการ มีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหการเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขของนักเรียน เช่นการติดเกม นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันอย่างยิ่ง ผู้บริหารโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องทุกคนควรมีการประชุมชี้แจง ครูและบุคลากรและผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ สร้างข้อตกลงร่วมกัน และร่วมมือกันอย่างเข้มแข็ง

6. ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการดำเนินงาน โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ สู่การพัฒนา รูปแบบการบริหารโครงการที่ สอดคล้องกับบริบท สภาพปัญหา และความต้องการของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมากขึ้น

7. ควรมีการทำวิจัยเชิงสถิติ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดและ อบายมุขของนักเรียน เพื่อให้มีการพัฒนาแนวทางการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข และพัฒนากระบวนการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายของ โครงการ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). คู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด และอบายมุข พุทธศักราช 2559. กรุงเทพฯ : สกสศ. ลาดพร้าว.
- วิเชียร ชุตินาสกุล. รายงานประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข โรงเรียนชินโรรสวิทยาลัย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.purcbkk.ac.th/doc/> [14 มีนาคม 2562]
- ปวีณา ครุฑเผือก. (2559). การประเมินโครงการโรงเรียนต้นแบบมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด (OAD) โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 8(1): 209 - 217.
- ภาสกร โชคขจิตรสัมพันธ์. การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2560. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.skr.ac.th/main/2017/12/10/white_school/ [14 มีนาคม 2562]
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2558). แผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2558 - 2562. กรุงเทพฯ: สำนักยุทธศาสตร์และติดตามนโยบาย.
- ศุภร ชินะเกต. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนระดับ ประถมศัณย์บัตรวิชาชีพ สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี. สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยศิลปากร.

- อัญญารัตน์ นาเมือง. (2560). การประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขการใช้สารเสพติด ในโรงเรียน
เทศบาลบ้านเขานิเวศน์ จังหวัดระนอง. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 4(2): 51–58
- อมรรัตน์ พันธ์นาชี. รายงานประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
โรงเรียนบ้านบึงลัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1.
[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=163501&bcat_id=16. [14 มีนาคม 2562]